

Sanitetskvinnene 125 år

– høydepunkter fra vår historie

Norske Kvinners
Sanitetsforening

Fredrikke Marie Qvam

Sanitetskvinnenes grunnlegger, Fredrikke Marie Qvam, var en av den norske kvinnebevegelsens fremste ledere fra 1890-årene frem til sin død i 1938. Hun kalles «korridorenes dronning» på grunn av sin fremragende evne til å påvirke politikere og kjempe for kvinners rettigheter, i en tid der kvinner ikke hadde stemmerett.

Da Norske Kvinners Sanitetsforening ble stiftet i 1896, var det fare for krig med Sverige. Kvinnene satte i gang med å sy sanitetsmateriell, og slik oppstod navnet sanitetsforening. Dette var starten på Norges største kvinneorganisasjon, og en 125-årig innsats for kvinnesak og folkehelse.

Sanitetskvinnene stiftes i 1896

Norske Kvinners
Sanitetsforening

125 år
1896-2021

Allerede to år etter at Sanitetskvinnene så dagens lys, ble sykepleierutdanningen i Kristiania etablert. Etter hvert ble det også utdannet sykepleiere i Trondheim, Stavanger og Bodø.

Sykepleierutdanning

Da Sanitetskvinnene startet kampen mot tuberkulose, var sykdommen årsak til hvert 5. dødsfall i Norge. Allerede i 1903 åpnet landets første tuberkulosehjem på Grorud i Oslo. Kvinnene forsto tidlig at skulle man bekjempe tuberkulose, måtte man arbeide med folkehelseiltak for å forebygge og hindre smitte.

Kampen mot tuberkulosen

I 1914 åpnet Sanitetskvinnene sin første kontrollstasjon for mor og barn. Ved å bygge opp et lavterskeltilbud fikk barna et helsetilbud fra fødselen av, og mor fikk viktig opplæring. Tilbudet var forløperen til dagens helsestasjoner.

Oppbygging av helsestasjoner

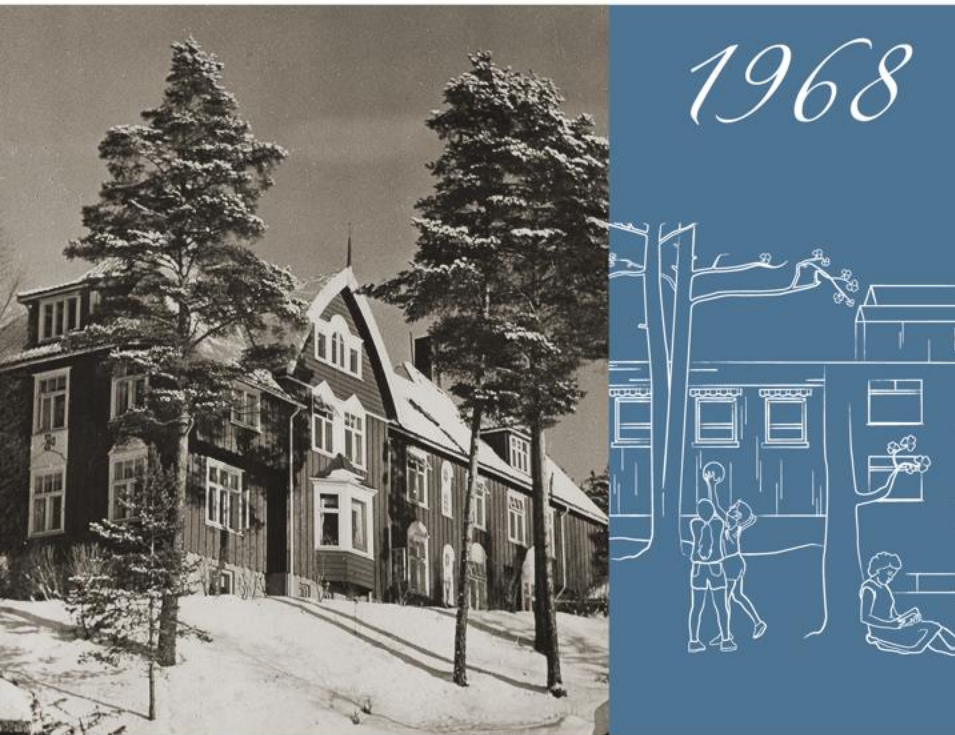

I over 100 år har Sanitetskvinnene vært en betydelig aktør innen forskning. Allerede i 1916 ble Kreftfondet opprettet, etterfulgt av flere fond innen områder som tuberkulose, revmatisme og kvinners helse. Sanitetskvinnene er en av landets største forskningsaktører på kvinners helse.

Viten som våpen

**Sanitetskvinnene har vært sosiale
entreprenører innen ideelle
virksomheter siden 1896. Strategien har
hele veien vært å se udekkede behov i
samfunnet og etablere manglende
tilbud. Allerede i 1968 bygde
Sanitetskvinnene et ungdomspsykiatrisk
behandlingshjem, et godt eksempel på
hvilken rolle organisasjonen har hatt
som en pionér i velferdsutbyggingen.**

Pionerer i velferdsutbyggingen

I 2007 startet Sanitetskvinnene med språktrening for innvandrerkvinner. Et inkluderende kvinnefellesskap på tvers av språklig og kulturell bakgrunn har alltid vært målet, og i dag har helse en sentral plass i integreringsarbeidet.

Inkludering av innvandrerkvinner

Norske Kvinners
Sanitetsforening

125år
1896-2021

Sanitetskvinnene jobber for å bekjempe vold mot kvinner gjennom forebygging og direkte støtte til voldsutsatte. Over hele landet setter lokale sanitetsforeninger temaet på dagsorden gjennom stands, kampanjer og åpne arrangement.

Stopp volden mot kvinner

Sanitetskvinnene ser alvorlig på konsekvensene av det økte skjønnhetspresset som særlig jenter og kvinner utsettes for, og som kan ha alvorlige konsekvenser for både den fysiske og psykiske helsen.

Kampen mot skjønnhetstyranniet

Omsorg i kriser

Sanitetskvinnene har helt siden starten vært en beredskapsaktør. Det begynte med kampen mot tuberkulosen, og etter hvert utviklet organisasjonen seg til å bli en støttespiller i kriser og ulykker. I koronadugnaden bisto de med hjelp til sårbare grupper, og la ned titusenvis av frivillige timer i forbindelse med koronavaksineringen.

Norske Kvinners
Sanitetsforening

125år
1896-2021

Barn og unges fysiske og psykiske helse har alltid stått Sanitetskvinnene nær. I starten jobbet de med å etablere folkebad og å dele ut tran og frukt på skoler. Det ble også etablert friluftsskoler der svake og underernærte barn fikk egen skolegang.

Trygg og inkluderende oppvekst

Fastelavnsris og maiblomster

Sanitetskvinnene har tradisjonelt vært dyktige til å finne ulike måter å finansiere sitt arbeid på. Salg av maiblomster, julemerker og fastelavnsris har vært viktige inntektskilder i tillegg til basarer og loddsalg.

**VI LØSER IKKE
KVINNEPLAGER
VED Å FORSKE
PÅ MENN**

I likestilte Norge er det fortsatt ikke likestilling innen helse. Mye medisinsk kunnskap bygger fortsatt i for stor grad på menn. Derfor vet vi ikke nok om kvinners sykdommer og lidelser. I 2021 bidro Sanitetskvinnene med 25 millioner kroner til forskning for å tette kunnskapshull om kvinnehelse.

Kvinnehelse - dagens fanesak

Norske Kvinners
Sanitetsforening

125 år
1896-2021

Sanitetskvinnenes motto:

I de små ting frihet

I de store ting enighet

I alle ting kjærlighet

Sanitetskvinnene er Norges største kvinneorganisasjon med over 40 000 medlemmer fordelt på 600 lokalforeninger. I 125 år har våre frivillige bidratt gjennom aktiviteter og fellesskap, og stått i front for kvinneliv og folkehelse.

Norske Kvinners Sanitetsforening i dag

